

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

OPATŘENÍ DĚKANA Č. 6/2026
O ETICE VÝZKUMU A ETICKÉ KOMISI PEDAGOGICKÉ FAKULTY
JIHOČESKÉ UNIVERZITY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Toto opatření upravuje základní povinnosti při realizaci výzkumu na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a postavení, působnost a činnost její Etické komise. Pro účely tohoto opatření se Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích označuje jako „JU“, její Pedagogická fakulta jako „PF JU“ a platné vnitřní předpisy a ostatní předpisy JU a PF JU, zejména opatření a rozhodnutí rektora a opatření děkana, jako „předpisy JU“.

Článek 1

Povinnosti při realizaci výzkumu

- 1) Akademickí pracovníci, další zaměstnanci, studenti a účastníci celoživotního vzdělávání uskutečňovaného PF JU jsou při realizaci výzkumu povinni postupovat v souladu s právními předpisy, předpisy JU, zejména Etickým kodexem JU, a metodickými materiály Etické komise PF JU (dále též jen „EK“) vydanými podle tohoto opatření, pokud se na daný výzkum vztahují.
- 2) Za dodržení etických pravidel odpovídá řešitel výzkumu. U kvalifikační práce studenta nebo závěrečné práce účastníka celoživotního vzdělávání odpovídá její autor; vedoucí práce nebo školitel dbá na jejich dodržování v rozsahu své role a platných předpisů.
- 3) U bakalářských a diplomových prací určuje potřebu posouzení EK při schvalování zadání práce vedoucí katedry postupem stanoveným předpisy JU. Žádost podávaná studentem bakalářského nebo magisterského studijního programu se předkládá s vyjádřením vedoucího práce v rozsahu stanoveném metodickými materiály EK.
- 4) Výzkum zahrnující lidské účastníky nebo identifikovatelné údaje o nich musí být posouzen příslušnou etickou komisí před zahájením náboru účastníků, sběru dat nebo jiného eticky relevantního výzkumného postupu, jde-li o
 - a) projekt podávaný nebo realizovaný jménem PF JU, včetně projektu, v němž PF JU vystupuje jako příjemce, spolupříjemce nebo partner externí či účelově určené podpory,
 - b) výzkum, který je součástí disertační práce studenta doktorského studijního programu uskutečňovaného PF JU, nebo
 - c) výzkum s nezletilými nebo jinými zvláště zranitelnými osobami realizovaný zaměstnancem PF JU v rámci jeho činnosti pro PF JU nebo v rámci doktorského studia uskutečňovaného PF JU.

Není-li podle předpisů JU příslušná EK, postupuje se podle těchto předpisů.

- 5) Ostatní výzkum, včetně bakalářských a diplomových prací, se EK předkládá, stanoví-li takový postup předpisy JU, požádá-li o posouzení vedoucí práce, školitel nebo řešitel, anebo vyžaduje-li etické posouzení poskytovatel podpory, vydavatel, partnerská instituce nebo jiný oprávněný subjekt.
- 6) Data vzniklá při výuce, evaluaci, diagnostice nebo jiné standardní činnosti lze sekundárně využít pro výzkumné účely, jsou-li splněny podmínky právních předpisů, předpisů JU a metodických materiálů EK. Při takovém využití musí být přiměřeně chráněna práva a zájmy osob, jichž se data týkají, a minimalizována jejich identifikovatelnost. Tímto ustanovením nevzniká nárok na zpřístupnění konkrétních dat.

Článek 2

Postavení a působnost Etické komise

- 1) Etická komise PF JU je odborným poradním orgánem děkana. Při posuzování jednotlivých žádostí jedná nezávisle a nestranně.
- 2) EK posuzuje etické aspekty výzkumných projektů a studií v oblastech svěřených PF JU předpisy JU a vydává k nim stanoviska nebo jiná vyjádření v rozsahu stanoveném těmito předpisy.
- 3) EK neprojednává podněty k porušení Etického kodexu JU, náleží-li jejich projednání podle předpisů JU jinému orgánu.

Článek 3

Složení EK

- 1) EK má nejméně čtyři členy, které jmenuje a odvolává děkan. Z členů EK děkan jmenuje předsedu. Při jmenování členů se přihlíží zejména k odborné rozmanitosti výzkumu uskutečňovaného na PF JU a k povaze rizik, která se ve výzkumu uskutečňovaném na PF JU obvykle vyskytují.
- 2) EK může k posouzení konkrétní věci přizvat externího odborníka s poradním hlasem.
- 3) Není-li možné v konkrétní věci dosáhnout usnášeníschopnosti z důvodu střetu zájmů nebo jiné závažné překážky, může děkan nebo jím pověřený proděkan pro projednání této věci určit namísto člena EK, který se jejího projednání nemůže účastnit, člena EK ad hoc.

Článek 4

Nestrannost a mlčenlivost

- 1) Člen EK nebo přizvaný odborník je povinen bezodkladně oznámit skutečnosti, které mohou vyvolat důvodnou pochybnost o jeho nestrannosti. O vyloučení člena EK nebo přizvaného odborníka z posuzování rozhoduje předseda EK; týká-li se pochybnost předsedy, rozhodne EK bez jeho účasti.
- 2) Člen EK nebo přizvaný odborník, u něhož je dán střet zájmů, se posuzování dané věci neúčastní; člen EK se neúčastní ani hlasování.

- 3) Nemůže-li předseda v konkrétní věci vykonávat svou funkci, vykonává jeho úkoly člen EK určený ostatními členy EK pro danou věc; nedojde-li k dohodě, vykonává je věkem nejstarší člen EK, který je oprávněn se posuzování dané věci účastnit.
- 4) Členové EK, přizvaní odborníci a osoby zajišťující administrativu EK jsou povinni zachovávat mlčenlivost o neveřejných skutečnostech, s nimiž se při činnosti EK seznámí.

Článek 5

Administrativní zajištění, metodické materiály a podávání žádosti

- 1) Administrativní a organizační zajištění činnosti EK vykonává Oddělení vědy PF JU (dále jen „Oddělení vědy“).
- 2) Oddělení vědy zejména přijímá a eviduje žádosti, provádí kontrolu jejich formální úplnosti, zajišťuje komunikaci s žadateli, vede příslušnou dokumentaci, administruje poplatky, organizačně zajišťuje projednávání žádostí a připravuje formální vyhotovení výstupů EK. Neúplnou nebo zjevně neposouditelnou žádost může po dohodě s předsedou EK vrátit žadateli k doplnění bez věcného projednání.
- 3) Žádosti se podávají způsobem a na aktuálních formulářích zveřejněných na webových stránkách PF JU. Podrobnosti k podkladům, formulářům, etickému posuzování a organizačnímu režimu stanoví metodické materiály EK. Metodické materiály vydává EK po schválení děkanem nebo jím pověřeným proděkanem; Oddělení vědy je zveřejňuje na webových stránkách PF JU.
- 4) Oddělení vědy zveřejňuje aktuální informace o předpokládaných lhůtách pro vyřízení žádostí a případných omezeních provozu EK.

Článek 6

Poplatek za posouzení

- 1) Za vydání stanoviska EK k návrhu výzkumného projektu nebo studie hradí žadatel poplatek ve výši a za podmínek stanovených předpisy JU. Poplatek se nehradí, nevydá-li EK takové stanovisko.
- 2) O snížení nebo prominutí poplatku z důvodů hodných zřetele rozhoduje EK; dbá přitom na jednotný postup a může k tomu přijmout obecná kritéria, která Oddělení vědy zveřejní. Administraci poplatku zajišťuje Oddělení vědy.

Článek 7

Posouzení žádosti a rozhodování EK

- 1) Po formální kontrole žádosti určí předseda EK dva zpravodaje s přihlédnutím k povaze projektu, odbornosti členů a případnému střetu zájmů.
- 2) Zpravodajové žádost posoudí a připraví návrh připomínek, požadavků na doplnění nebo doporučení pro EK. Komunikace se žadatelem probíhá prostřednictvím Oddělení vědy a připomínky se žadateli předávají v konsolidované podobě.
- 3) Po vypořádání případných připomínek předloží zpravodajové své doporučení spolu s podklady členům EK oprávněným v dané věci hlasovat.

- 4) O výsledku posouzení rozhoduje EK hlasováním na zasedání nebo per rollam. K hlasování musí být vyzváni všichni členové oprávnění v dané věci hlasovat.
- 5) EK je usnášeníschopná, účastní-li se hlasování nejméně tři členové a současně nadpoloviční většina členů oprávněných v dané věci hlasovat. Zdržení se hlasování se pro účely usnášeníschopnosti považuje za účast na hlasování, nikoli za hlas pro nebo proti. Rozhodnutí je přijato, hlasují-li pro ně nejméně dva členové a současně více členů než proti. Není-li rozhodnutí přijato, EK věc dále projedná a může hlasovat o upraveném nebo jiném návrhu.

Článek 8

Výsledek posouzení a změny projektu

- 1) EK může vydat souhlasné nebo nesouhlasné stanovisko. Může také sdělit, že věc nespadá do její působnosti nebo podle předpisů JU či metodických materiálů EK nevyžaduje její posouzení.
- 2) U výzkumu předloženého EK k prospektivnímu posouzení lze nábor účastníků, sběr dat nebo jiný eticky relevantní výzkumný postup zahájit až po vydání souhlasného stanoviska; to neplatí, sdělí-li EK podle odst. 1, že věc nespadá do její působnosti nebo nevyžaduje její posouzení. Výzkum, k němuž EK vydala nesouhlasné stanovisko, nelze v posouzené podobě realizovat; žadatel může podat upravenou žádost. Požadavky poskytovatele podpory, vydavatele nebo partnerské instituce na doložení stanoviska již v dřívější fázi, zejména při podání návrhu projektu, tím nejsou dotčeny.
- 3) Zbývá-li při rozhodování jen drobná, mechanicky ověřitelná náprava, která nemění podstatu ani rizikový profil projektu, může EK schválit projekt podmíněně doplněním. Podmínka je interní součástí rozhodnutí; po jejím ověření se vydá běžné souhlasné stanovisko. Podmíněné doplnění nelze použít pro podklad, který vyžaduje odborný úsudek, zejména pro externí odborné stanovisko.
- 4) K již realizovanému výzkumu může EK vydat vyjádření k jeho etickým aspektům. Takové vyjádření nepředstavuje zpětné schválení výzkumu ani nezhojuje případné nedostatky jeho realizace.
- 5) Nebudou-li požadované podklady ve stanovené lhůtě doplněny, může předseda EK posuzování ukončit; tím není dotčeno právo podat žádost znovu.
- 6) Každá věc se vede pod jedním evidenčním číslem a jednotlivé verze podkladů se evidují tak, aby bylo jednoznačně určitelné, k jaké verzi se stanovisko nebo vyjádření vztahuje. Stanovisko nebo vyjádření se vydává písemně, zaznamenává se v zápise z jednání nebo hlasování EK a opatřuje se číslem jednacího podle předpisů JU. Stanovisko se vztahuje pouze na projekt v rozsahu, verzi a období uvedeném v posouzených podkladech.
- 7) Podstatnou změnu projektu, k němuž EK vydala souhlasné stanovisko, je žadatel povinen před jejím uskutečněním předložit EK k posouzení jako upravenou žádost. V žádosti uvede původní evidenční číslo a stručně popíše, co se oproti posouzené verzi mění; podrobnosti stanoví metodické materiály EK.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

- 1) Předseda EK předkládá nejméně jednou ročně stručnou informaci o činnosti EK děkanovi nebo jím pověřenému proděkanovi.
- 2) Metodické řízení, provádění a výklad tohoto opatření zajišťuje děkan nebo jím pověřený proděkan.
- 3) Pověřený proděkan nevykonává pravomoc podle tohoto opatření ve věci, v níž je ve střetu zájmů; v takovém případě ji vykonává děkan.
- 4) Tímto opatřením se ruší opatření děkanky č. 10/2018 o etice výzkumu a o etické komisi ve znění změn provedených opatřením děkanky č. 8/2019.
- 5) Stanoviska a vyjádření vydaná před nabytím účinnosti tohoto opatření zůstávají nedotčena. Rozpracovaná posuzování se dokončí podle tohoto opatření; dosavadní procesní úkony a přidělená evidenční čísla zůstávají zachována. Již uhrazený poplatek ani již přiznané snížení či prominutí poplatku se znovu neposuzují. Za rozpracovanou věc se považuje také opětovné předložení téhož projektu, bylo-li před nabytím účinnosti tohoto opatření vyžádáno EK.
- 6) Povinnost podle článku 1 odst. 4 se vztahuje na výzkum, u něhož nábor účastníků, sběr dat nebo jiný eticky relevantní výzkumný postup započne po nabytí účinnosti tohoto opatření.
- 7) Toto opatření nabývá platnosti dnem vyhlášení.
- 8) Toto opatření nabývá účinnosti dne 1. 10. 2026.

V Českých Budějovicích dne 30. 9. 2026

PhDr. Petr Dvořák, Ph.D.
děkan PF JU